

Folkekirkens Medlemmer et Begreb om, hvad det drejer sig om. Der er mange, der ikke ane det. Saaledes som dette Tings højtærede Formand fortolker Udtrykket „evangelisk-luthersk“ i Overensstemmelse med Grundlovens § 3 og Danske Lov, indeholder Definitionen bl. a. en udbøting Tilslutning til disse teologiske Spidsfindigheder. Der er ingen Tvivl om, at dette Spørgsmaal vil blive brændende, naar vi skride til en almindelig Grundlovsrevision, vi maa da have alle disse Spørgsmaal om Religionsfrihed og Folkekirkens Stilling o. s. v. klarede. Men saa meget mere forkasteligt vil det være nu at indføre Ordene: „Vor danske evangelisk-lutherske Folkekirke“ i Menighedsraadsloven. Det var altsaa den femte Ændring, der er indført af Landstinget. Jeg har dvælet saa udførligt ved den, fordi jeg tror, at den er af en særlig alvorlig Beskaffenhed. Og til den er Venstre i det andet Ting desværre gaaet med.

Jeg kommer saa til et Par Ændringer, som Kultusministeren ikke nævnedes, maa ske fordi han ansaa dem for uvæsentlige, hvad jeg nu ikke gør. Man har svækket Menighedsrådets Betydning en Del, og dertil er Venstre gaaet med. Og dernæst har man — det var kun de Frikonservative, der vare Medforslagsstillere — udelukket Menighedsnævne fra at have Indvirkning paa Præstevalget. Det er en meget kedelig Indskrænkning, idet Menighedsnævnet netop betød det, at Sognemenighedens Medlemmer kunde faa Lejlighed til at handle ud fra den Opfattelse, der hersker i det Øjeblik, hvor der er Tale om Præstevalg. Venstre er ikke gaaet med til dette sidste, men det har ved sin Passivitet tiladt, at denne Ændring ligesom de andre Ændringer, hvortil de Frikonservative have taget Initiativet, er bleven gennemført oppe i Landstinget.

Endelig er der som ottende Ændring, at man har strøget det Løfte om en virkelig Præstevalglov i Forbindelse med en Præstelønningslov, der fandtes i Indledningen til en af Paragrafferne. Vi fra vor Side lægge en ikke ringe Vægt paa dette Løfte om en virkelig Præstevalglov, hvad dette jo ikke er. Overhovedet mene vi, at den højtærede Kultusminister havde handlet meget klogere og skabt sig langt større Udsigt til et Resultat, hvis han, da han tiltraadte, ubunden som han stod af tidligere Forhandlinger her i Tinget, havde knyttet sin kirkelovgivende Virksomhed til den gode, gamle, demokratiske Tradition her i Tinget, altsaa simpelthen

havde forelagt et Lovforslag om Præstevalg, eventuelt i Forbindelse med et Forslag til en i sig selv hvilende Præstelønningslov. Det kunde der vist være samlet Enighed om fra mangfoldige Sider. Vi have hørt Udtalelser fra indre Mission, fra „Kristeligt Dagblad“, fra højkirkelig Side, ikke at tale om Grundtvigianerne, kort sagt fra mange Sider, om, at hvis man blot vilde indskrænke sig til det, der i Virkeligheden er det eneste paatrængende i Øjeblikket, en Præstevalglov, saa kunde man blive enig. Det skulde den højtærede Kultusminister have gjort. I Stedet for følte han sig bunden af det, man kan kalde den J. C. Christensenske Tradition her i Tinget, den, der begyndte i 1900, og det har været hans Svaghed. Efter min Mening var det en Forbrydelse — naturligvis en politisk Forbrydelse — det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) begik, da han i 1900 og 1901 rejste Kirkeforfatningsspørgsmaalet, det, som intet Menneske havde krævet rejst. Der var ikke eet Menneske her i Landet, hverken i den ene eller den anden Lejr, der krævede en Kirkeforfatning. Der laa nogle gamle skimlede konservative Krav om en Kirkeforfatning dybt gemte i Højres Bevidsthed, men der var heller ikke i Højre eet Menneske, der for Alvor tænkte sig Muligheden af at kræve en Kirkeforfatning i klerikal Forstand, i Kirkekommissionernes Forstand, den Gang da det ærede Medlem fra Ringkøbing — ganske uforment — rejste hele dette Spørgsmaal. Og nu — det er jo ganske vist blevet Resultatet — nu har det ærede Medlem skabt et kirkepolitisk Program for Konservatismen, som Konservatismen med dens nye Fører i Landstinget ogsaa har grebet med Begærlighed.

Jeg mener altsaa, at det havde været overmaade klogt, om den højtærede Kultusminister, der kom ovre fra Askov, havde knyttet sig fuldt ud, ikke blot i Ord, men ogsaa i Gerning, til de gamle Askovske Krav, om han havde knyttet sin kirkelige Lovgivning til den gamle demokratiske Tradition her i Tinget og forelagt en Præstevalglov. Det er det, vi trænge til, det er det, man ønsker. I Kravet herom staa vi i Virkeligheden stærkt og behøve ikke at gaa paa Akkord med Ønsker fra anden Side, som Befolkningens store Flertal ikke deler. Vi staa i Virkeligheden meget stærkt, fordi vi staa paa Kultusminister Nielsens Cirkulære. Det er ganske vist kun et Cirkulære, men det er et Cirkulære, der giver